

Atlas-vuorien yli Saharaan

si katsoa ettei terä lohkeeta tai satu joihin muuta, joka hidastuttaisi hänen työtään.

Professorit kulkivat pokaissessa työsuostassa ja välilläan he viettivät työkäikeisesti raittavan työsuostan ohjelmassa kuuntelemassa. Siellä he kuultivat laulua ja viulunsoittoa, jota eivät olleet avustaneet mahdolliseksi. Heidän järjestelmässään oli musiikki vanhammista sävelalajista johtuen tuosta ylös ja alas, ensimmäiseen juoksuun ja toiseen.

Professorit värisivät mielenliikutuksesta kuunnellessaan sosialistisen järjestelmän työhönuoressa esitettävää soittoa ja laulua, niin valtavan se heihin vaikutti, vaikka heidän hermostonsa oliin vanhoilla ennakko-kuululla ja totuttuksilla päällystetty.

Lähdettyänsä tehtaan professorit kulkivat äänittömällä, sillä he tunsivat että heidän vanhat väitteensä sosialistisesta järjestelmästä vallitseva työhönuoressa olivat pahasti mureksuttaneet.

He kulkivat sosialistisen järjestelmän laitosissa muutamia viikkoja, ja aina he näkivät ja kuulivat uusia yllätyksiä.

Eräänä päivänä heidän oppaansa ilmoitti heille, että muutamien kymmenien miesten päällä olevassa kaupunkiosassa joukko kansalaisia oli tullut erittäin tyytymättömiksi. Siellä voisi olla jotain mielenkiintoista, jos professorit haluaisivat sinne läheteä.

Professorit lähtivät oppaansa johtamassa tyytymättömien kaupunkiosaan. He menivät sinne olemaan suureen Tasa-arvoisen yleisen kokoukseen. Se oli kansalaisten yleinen kokous paikka, johon he saivat vapaasti mennä mielenkiintoisissa asioissa.

Kaupunginpuheita ja lennokkaasti puhuja kuvasi työpaikan ihauksia ja työpäivän tuottamia nautintoja, jotka pitivät oia kaikille kansalaisille mielenkiintoisina asioina.

— Hallitus antaa meille yhä uusia hyötyjä. Se koettaa tarjota meille yhä enemmän laajaa vaatteita, huveja, kirjoja ja taideteoksia meidän koteihimme, kun me vaadimme siltä enemmän työnteokkeitä. Hallitus hertutellee meitä kuin lapsia, että me oisimme tyytyväisiä, emmekä vaatisi oikeutta tehdä työtä joka päivä, koska me hallitsemme ei voi toimittaa kaikille kansalaisille työtä joka päivä.

— Meidän on oltava kylläisempiä kuin meidän hallituksen meidän osotamaan hyvyyteen. Me vaadimme työtä jokaiselle päiväsi työtä, meidän hallitus haluaa antaa meille meidän joulumme syylläköön. Kansalaiset, minä esitän, että me kieltäydymme ottamasta piraattien ravintoa niin kauan kuin meillä ei ole työnteokkeutta joka päivä! Tuokoonpa hallitus meille mitä esityksiä ja hyötyjä siltä, me haluamme ennen kuulla näkemyksiä kuin jäädä osattomiksi työssä.

— Tämä valtavalla innostuksella tehty kansalaisten päätös järkytti meidän mielen. Meidän on oltava kylläisempiä kuin meidän hallituksen meidän osotamaan hyvyyteen. Me vaadimme työtä jokaiselle päiväsi työtä, meidän hallitus haluaa antaa meille meidän joulumme syylläköön. Kansalaiset, minä esitän, että me kieltäydymme ottamasta piraattien ravintoa niin kauan kuin meillä ei ole työnteokkeutta joka päivä! Tuokoonpa hallitus meille mitä esityksiä ja hyötyjä siltä, me haluamme ennen kuulla näkemyksiä kuin jäädä osattomiksi työssä.

— Oltuaan sosialistisen maailmassa kaksi kuukautta, professorit esittivät sosialistisen järjestelmän hallitukselle alimaisen anomuksen päästä sosialistisen maailman kansalaisiksi. Samalla he nöyrästi anovivat, että heidän otettaisiin täysivaltaisiksi kansalaisiksi ja sallittaisiin heille työnteokkeus, vaikkapa van puhdistajiksi sosialistisen järjestelmän laitoksiin, mieluimmaksi niihin, joissa työt oli ensiluottuina työssä.

— Minä, kansa on osaksi sellaista mielenkiintoista ja tieteellistä, vastastään professori täysin. Professorien täysin lähtien takaisin Tyyryyden valtakuntaan, niin vaikkalle kuin se heistä tuntuikin.

— Tuskimpa me voimme heille antaa kyllin hyvin selittää, sillä he ovat niin kovin tyhmiä.

— Niin, kansa on osaksi sellaista mielenkiintoista ja tieteellistä, vastastään professori täysin. Professorien täysin lähtien takaisin Tyyryyden valtakuntaan, niin vaikkalle kuin se heistä tuntuikin.

— Tuskimpa me voimme heille antaa kyllin hyvin selittää, sillä he ovat niin kovin tyhmiä.

— Niin, kansa on osaksi sellaista mielenkiintoista ja tieteellistä, vastastään professori täysin. Professorien täysin lähtien takaisin Tyyryyden valtakuntaan, niin vaikkalle kuin se heistä tuntuikin.

— Tuskimpa me voimme heille antaa kyllin hyvin selittää, sillä he ovat niin kovin tyhmiä.

Atlas-vuorien yli Saharaan

Jättiläisauton pakaasiosastolla kiekui kukkokello, löi samassa viisi autotyöntekijä konttorissa ja kulljettaja pani surisevan moottorin käymään. Neljäkymmentä arabialaista ja viisi europalaista istui vaunussa, jonka piti viedä 250 km. erämaahan Bou-Saadon keitaaseen Saharassa. Pimeä, lämmin, tähtikirkas aamu. Koneen voimakkaat heijastajat valottivat pitkää katuja ja yksinäisiä konstaapelia, joka seisoi satoja metriä pitkän varjonsa edessä ja katseili meitä siristävin silmin.

Alger oli takanamme. Mustapahan valkoiset talot tulivat matluimmiksi — poppeli lehtokuja, palmu-lehtokuja, sitten ei mitään, sileä synkkä tasanko molemmin puolin.

Taivas oli äkkiä tullut aivan pimeäksi ja vaunun lasiruuduilla kiilsivät pisarat sähkölampun valossa. Satoi, — harvinaista tässä maassa. Häikäisevä valo ja samassa silmänräpäyksessä pamahdus, niin että auto täräsi. Oli ukkosilma, mutta ei sellainen kuin kotona on tapana olla. Salamot olivat sinipunaista ja muistuttivat revontulia taivaalla.

Yhtä nopeasti kuin rajuilma oli tullut yhä nopeasti se hävisi. Tähdet himmenivät, aurinko nousi ja edessämme odotti vuoristomassaninensa ja korkeana kuin ukkospenilvet. Kohoaminen alkoi. Tie kiemurteli pienen vuolaan joen laaksoa pitkin. Lehtevät metsät kasvoivat korkeiden vuorien rinteillä ja arabialaisten matalat, keltaiset olkkikat vaikuttivat kuin pienet parafiinit rauhallisessa yksinäisyydessä.

Jätimme joen ja tie tuli jyrkemmäksi. Se kiersi mopissa mukissa yhtämittain ylös päin. Moottori ähki ja puhki, kuljettaja sai alituisesti väntää rattia, ja se tuli raskaammaksi sitä mukaa kun vaihtui hiljeni. Korvissa tuntui ilman keveys ja kanallia seljässä toimi lämpömittari.

Pääsimme huipulle. Alhaalla näytti joku kapealta valkoiselta laanypätkältä sinertävää ammuhammarrassa. Olimme jo aurinkovalossa, auto teki korkeimmalla kohdalla äkkinäisen känteen jonkinlaisen tunnelin ja edessämme seisovivat varsinaiset tunturit sähködyttävään korkeina, huiput rajuihin viimeisissä pilvissä. Ktoleman alue ympärillä, joka vaijainen pesäsiellä täällä ja tummanruskeita jyrkenteitä pitkin kiemurteli tie heikkona viivana ylöspäin ja aina vaan ylöspäin. Tien reunalla ei ollut aita ja vatsasta kutitti kun ajoimme 20 senttimetriä rotkon reunasta. Joka kulman takaa avautui uusia valtavia näköaloja, mutta nousemisesta huolimatta olimme aina vaan alhaalla.

Edessämme oli korkein huippu. Sen leveä selkä juuri ajelleviä tummia pilviä ja kynti sinne häipyi tiemme katoavana keltaisen pölkönä.

Englantilainenkin vieressämme löi matkikirjansa kiinni ja katseili tyynin kalasilmän, kuinka hirttaasti lähestyimme pilviä. Niiden alla oli tummansininen valo ja katsellessani ulos, näytti siltä kuin olisi auton lasi ollut värjätty.

Lunta! Englantilainen hukkausi tyyneyresseptinsä ja avasi vaunun akkunan. Olimme lumimyrskyssä, itse pilvissä, sokeina valkoisella tiellä valkoisessa ilmassa. Kylmyys sai hampaani kalisemaan ja englantilaisen sulkemaan akkunan. Auto surisi vimmastusti, mutta kulki vaan hirttaasti eteenpäin jättäen kaksi mustaa viivaa taakseen. Yhä vaan nousimme.

Pilviin repeytyi aukko, pieni kirkas taulu, sitten lumipyyry kietoiitui taas ympärillemme tiheimmin kuin ennen. Se oli kuin valokuvauskoneen näppäys ja kuva jäi eheänä ja hienona silmän hermoalvoon. Olimme nähneet Algerin 50 km. päässä kylpien aurinkon valossa ja sen takana tyynen, laajan Välimeren.

Yläpuolellemme kellastuivat pilvet. Ne saivat yhtäkkiä saateen kaaren värit, ohenevat ja olimme kirkkaassa päivän paisteissa. Fantastisia varjoja valkoisessa pumputlattassa allamme ja siellä täällä joku vuoren huippu pisti esiin lumenpeittämän päänsä. Etelässä, jossa ilma oli aivan kirkas näkyi äärettömät välasanko, missä Jur-Juran 7,000 jalan huippu hallitsi koomeana ja jäätyneenä, kymmenen kilometriä pitkää, jyrkkää mäkeä vyöri automme hiljaa ilman moottorin surinaa alaspäin, kunnes tasangon punaiset hiekkapellot ympäröivät meidät.

Vaikkakaan lunta ei ollut, ei kuitenkaan sallintu maan kasvava mitään vihreää. Siellä täällä näkyi kynnety peltu, mutta pääasiassaasi oli maanpinta kova ja hedelmätön — ensimmäinen tunnelma ehdottomasta kuoleman alueesta oli jo tässä synkässä maaisemassa.

Tuntikausia moottorin surinaa, sama maisema, ei sieluakaan, ei asuntoa. Tulimme pieneen kylään s. i. l. savimuurin, jossa oli muutamia matalia ovia, akkunoita ei löytynyt. Bentsiinivarasto lisättiin, sitten jatkoimme matkaa. Hiukan enemmän c/o ympäristämme. Oikealla näimme pieneen havumetsikön erään kukkulan rinteellä ja sen takana oikean kylän, jossa oli akkunoita muutamia taloissa.

Lähestyimme Aumalen kaupunkia. Linnamaisen muurin ympäröimänä Jur-Juran korkeimman lumihuipun juurella, valkoisella, kylmällä kukkulalla lepäsi se komeine kirkkoineen, kapakoineen ja postikonttorineen. Arabialaiset tallustellivat loksuttavien toivein määrässä lumessa. Heitä pyrki oikein suuri joukko autoon — tahtivat päästä mukaan Sidi-Aisaan tai Bonsaadaan.

Autotyöntekijä oli täällä oma pieni asema, musta puuhökki ja pysähdyimme tänne puoleksi tunniksi jotta arabialaiset oikein perinpohjin ehtisivät tapella, siitä kutka viisi koko joukosta pääsisi mukaan.

Oli oikein virkistävää nähdä, kuinka ruskeat miehet törmäsivät yhteen. Ensiksi häukuttivat toiset pataluhaksi, mutta koska voimasanat joka taholla saavuttivat yhtä korkean tason, niin riittä hoystettiin pamahtavilla korvapuusteilla. Ovi vaunuu oli hyvin kapea ja kun aina kolme yhtäkaaa pyrki sisään niin kesti tämä josta melkein koko sen ajan, jonka seisomme. Raaputtivat kasvat, heiluvat nyrkki ja hirtteivät kostonlupaukset oli viimeinen muisto tästä kaupungista. Eräs arabialainen oli salaa hypännyt takaa päälle. Kuljettaja ei ollut näkevinään. Hän tiesi, mitenkä tällaisia vapaamatkustajia rangaistaan. Kun olimme 12 kilometriä erämaassa, auto yhtäkkiä pysähtyi.

Ylimääräinen sai astua alas ja itkien ja kiroten patikoida takaisin Aumaleen.

SAADAANKO LYNCHAAJAT SYYTTEESEEN

(Jatkoa ensimmäisestä sivusta)

Hän kieltäytyi syyttämästä rikollisia karkottamisesta, vaikka Lassiter, joka ei ollut tehnyt mitään rikosta, oli todellisuudessa kaapattu keskeltä katuja kirkkaassa päivänvalossa, pantu automobiliiin ja väkivaltaisesti kuskattu pois kaupungista.

Mutta vaatimusten takana sattaa Everestin murhaajat edesvastuuseen on muutakin kuin yhden taistelevan lakimiehen voima. Tapetun sotamiehen tavalla on lukemattomien todistajien lausunnot, jotka näkivät Everestin räikkäyksen, repimisen ja lynchauksen. Heidän todistossaan on miesten nimet, jotka olivat osallisia näissä rikemuissa, miesten, joiden nähtiin vievän hirveää rooliaan ja jotka jalestapain kerskuivat tekojaan.

Rumia tekoja. On olemassa todistuksia kauppiasta, joka kynsilään viilteli lihaviipaleita Everestin kasvoista; nuorukaisesta, joka usean kerran upotti pajunetin hänen ruumiiseensa; miehestä, joka kuohitsi Everestin; merimiehestä, joka kerskui solmineensa hirttoosun, kun Everest ripustettiin nuoran päähän kolmannen ja viimeisen kerran; ja naisesta, joka löi Everestia kasvoihin, lauman riehatussa kadulla hänen ympärillään.

Postimestari McCleary todisti, että hänen kulkeessa kantomassassa köysi oli vanhaa köyttä, että hän oli sen siepannut silloin kun kulkuetta järjestettiin ja että hän oli käyttänyt sitä köydenveetoon huvin vuoksi erään toisen henkilön kanssa ja sitten pitänyt sitä kädessään marssin aikana jostain selittämättömästä syytä.

Mutta Everestin-asian tutkijoilla on todistuksia, että kulkeessa kannettu köysi oli uusi ja on myös todistajia, jotka sanovat, että köysi ostettiin erästä rautakaupasta vähän ennen kulkeuden liikkeellelähtöä.

Kun Everestin ruumis oli kokoon pidetty yön roikunutta Chelalis-joen sillalta, ammutunna täyteen reikiä, leikkasi joku köyden poikki ja pudotti ruumiin jokeen. Muutama tunteja myöhemmin saapui ylisyöttäjä vierastalon kanssa yhteydessä oleva Frank Christiansen Centraliaan.

Meidän täytyy saada ruumis käsiimme, kerrotaan hänen sanoneen, "tai muuten tekevät wobbliet sillä pääomaa."

Julmaa leikkiä. Joten Everestin ruumis lahattiin joesta ja karrattiin takasin pieneen yksikerroksiseen tiilivankilaan, joka nyt oli täynnä edellisessä päivänä ja yönä "nuotattuja" i.w.w.läisiä. Kamala esine, joka ensimmäin oli ollut Wesley Everestin elävä ja hengittävä persoona, jätettiin makaamaan karsinaan ympäröivissä kopeissa olevien i.w.w.läisten nähtäväksi.

Pitkin yöttä vangit kuulivat huutoja köydenä ikkunain takaa. "Well, me saimme Everestin," kuului joku ääni sanovan. "Seuraava tulee olemaan Roberts."

"Ei, antakaa me Robertsille tilaisuus," kutui joku ääni protesteeravaan. "Hän joutuu aamulla oikeuteen, ja jos hän puhdistuu syyttöksi, meidän on parempi pysyä erillään hänestä."

Samanlaisia puheita kuuli Mike Sheehan, James McInerney sekä toiset ikkunainsa takaa silmeä taas nousse puolen tunnin ajan ja korvisamme näpähteli ilmanpaineen muutoksesta. Niinkuin Suomessa metsäpolulta haarrautuu ja haarrautuu kunnes lopullisesti häviää kokonaan, niin olimme mekin huomaamatta joutuneet viini-istutukseen ja edessämme oli pieni valkoinen arabialaistalo.

Kerron tässä, mitenkin viiniä tehdään Afrikassa. Suuri puutuu täytetään rypäleillä, sitten kaksi miestä astuu paljain jaloihin ja rupeaa polkemaan jaloissaan rypäleitä, jotta ne saavat mekaanisesti mehua irti. Koko maailmassa hienoissakin hotelleissa. Eikös Matti-ekin voisi ottaa tätäkin juttua johonkin raittiuslehteen reklaamiksi.

Tyttö, joka istui kivellä ja painetti vuohia nävtyi meille "tien" huipulle päin. Menimme yli niittujen ja peltojen, pieneen metsikköjen ja polkujen. Sellaisia kukkia joita kotona löytyy hienoissa puutarhoissa ja sellaisia, joita en koskaan ennen ollut nähnyt. Kasvit kaktuksien välillä aasien syötävänä.

Takanamme kohosi taivaan reunaa yltämättä kilpaa meidän kanssamme. Keltainen kirkko näkyi aivan alhaalla, se oli kuin mehiläispestä vedenpinnan tasalla.

Käveleminen alkoi tulla hankalaksi, melkein kaikissa pensaisissa oli okaita, jotka repivät vaattemme ja käsiamme ja lopuksi saimme kokonaan pysähtyä, sillä korkeat valli tällaisia pistäviä kuivia oksia oli kasattu läpitukematomaksi jatkuvasti aidoiksi. Pääsimme suurella vaivalla tämän esteen läpi ja tulimme kuin toiseen maailmaan. Pehmeä ruohokenttä, ikivanhoja puita ja keskeällä arabialaistalo kuppoleineen ja ristikkoinen mustien akkunoideen edessä.

Ovi seisoi seposen selällä, vanhat vesikannut nojasi seinään vastaan, aivan kuin unohdettuna siihen. Ja tällä tavalla talo varmasti oli seisonut tyhjänä ja hyljätynä vuosia, sillä ruoho oli peittänyt polut ja näin vihreitä koria rappukiven välillä.

Ehdoton hiljaisuus ja yksinäisyys ympärillä olivat syynä siihen, että talo vaikutti aavemaisella. Marmoritaululle oli kaiverrettu omistajan nimi arabialaisella kirjaimin. En osaa lukea merkkejä, jotka ovat erinomaisen kauniita, piirrettyinä tyyni pitkin kaarivivoin ikkankuin olisivat erämaan ääriiviivat vaikuttaneet alkuasukasten kirjaimiin.

SAADAANKO LYNCHAAJAT SYYTTEESEEN

(Jatkoa ensimmäisestä sivusta)

Hän kieltäytyi syyttämästä rikollisia karkottamisesta, vaikka Lassiter, joka ei ollut tehnyt mitään rikosta, oli todellisuudessa kaapattu keskeltä katuja kirkkaassa päivänvalossa, pantu automobiliiin ja väkivaltaisesti kuskattu pois kaupungista.

Mutta vaatimusten takana sattaa Everestin murhaajat edesvastuuseen on muutakin kuin yhden taistelevan lakimiehen voima. Tapetun sotamiehen tavalla on lukemattomien todistajien lausunnot, jotka näkivät Everestin räkkäyksen, repimisen ja lynchauksen. Heidän todistossaan on miesten nimet, jotka olivat osallisia näissä rikemuissa, miesten, joiden nähtiin vievän hirveää rooliaan ja jotka jalestapain kerskuivat tekojaan.

Rumia tekoja. On olemassa todistuksia kauppiasta, joka kynsilään viilteli lihaviipaleita Everestin kasvoista; nuorukaisesta, joka usean kerran upotti pajunetin hänen ruumiiseensa; miehestä, joka kuohitsi Everestin; merimiehestä, joka kerskui solmineensa hirttoosun, kun Everest ripustettiin nuoran päähän kolmannen ja viimeisen kerran; ja naisesta, joka löi Everestia kasvoihin, lauman riehatussa kadulla hänen ympärillään.

Postimestari McCleary todisti, että hänen kulkeessa kantomassassa köysi oli vanhaa köyttä, että hän oli sen siepannut silloin kun kulkuetta järjestettiin ja että hän oli käyttänyt sitä köydenveetoon huvin vuoksi erään toisen henkilön kanssa ja sitten pitänyt sitä kädessään marssin aikana jostain selittämättömästä syytä.

Mutta Everestin-asian tutkijoilla on todistuksia, että kulkeessa kannettu köysi oli uusi ja on myös todistajia, jotka sanovat, että köysi ostettiin erästä rautakaupasta vähän ennen kulkeuden liikkeellelähtöä.

Kun Everestin ruumis oli kokoon pidetty yön roikunutta Chelalis-joen sillalta, ammutunna täyteen reikiä, leikkasi joku köyden poikki ja pudotti ruumiin jokeen. Muutama tunteja myöhemmin saapui ylisyöttäjä vierastalon kanssa yhteydessä oleva Frank Christiansen Centraliaan.

Meidän täytyy saada ruumis käsiimme, kerrotaan hänen sanoneen, "tai muuten tekevät wobbliet sillä pääomaa."

Julmaa leikkiä. Joten Everestin ruumis lahattiin joesta ja karrattiin takasin pieneen yksikerroksiseen tiilivankilaan, joka nyt oli täynnä edellisessä päivänä ja yönä "nuotattuja" i.w.w.läisiä. Kamala esine, joka ensimmäin oli ollut Wesley Everestin elävä ja hengittävä persoona, jätettiin makaamaan karsinaan ympäröivissä kopeissa olevien i.w.w.läisten nähtäväksi.

Pitkin yöttä vangit kuulivat huutoja köydenä ikkunain takaa. "Well, me saimme Everestin," kuului joku ääni sanovan. "Seuraava tulee olemaan Roberts."

"Ei, antakaa me Robertsille tilaisuus," kutui joku ääni protesteeravaan. "Hän joutuu aamulla oikeuteen, ja jos hän puhdistuu syyttöksi, meidän on parempi pysyä erillään hänestä."

Samanlaisia puheita kuuli Mike Sheehan, James McInerney sekä toiset ikkunainsa takaa silmeä taas nousse puolen tunnin ajan ja korvisamme näpähteli ilmanpaineen muutoksesta. Niinkuin Suomessa metsäpolulta haarrautuu ja haarrautuu kunnes lopullisesti häviää kokonaan, niin olimme mekin huomaamatta joutuneet viini-istutukseen ja edessämme oli pieni valkoinen arabialaistalo.

Kerron tässä, mitenkin viiniä tehdään Afrikassa. Suuri puutuu täytetään rypäleillä, sitten kaksi miestä astuu paljain jaloihin ja rupeaa polkemaan jaloissaan rypäleitä, jotta ne saavat mekaanisesti mehua irti. Koko maailmassa hienoissakin hotelleissa. Eikös Matti-ekin voisi ottaa tätäkin juttua johonkin raittiuslehteen reklaamiksi.

Tyttö, joka istui kivellä ja painetti vuohia nävtyi meille "tien" huipulle päin. Menimme yli niittujen ja peltojen, pieneen metsikköjen ja polkujen. Sellaisia kukkia joita kotona löytyy hienoissa puutarhoissa ja sellaisia, joita en koskaan ennen ollut nähnyt. Kasvit kaktuksien välillä aasien syötävänä.

Takanamme kohosi taivaan reunaa yltämättä kilpaa meidän kanssamme. Keltainen kirkko näkyi aivan alhaalla, se oli kuin mehiläispestä vedenpinnan tasalla.

Käveleminen alkoi tulla hankalaksi, melkein kaikissa pensaisissa oli okaita, jotka repivät vaattemme ja käsiamme ja lopuksi saimme kokonaan pysähtyä, sillä korkeat valli tällaisia pistäviä kuivia oksia oli kasattu läpitukematomaksi jatkuvasti aidoiksi. Pääsimme suurella vaivalla tämän esteen läpi ja tulimme kuin toiseen maailmaan. Pehmeä ruohokenttä, ikivanhoja puita ja keskeällä arabialaistalo kuppoleineen ja ristikkoinen mustien akkunoideen edessä.

Ovi seisoi seposen selällä, vanhat vesikannut nojasi seinään vastaan, aivan kuin unohdettuna siihen. Ja tällä tavalla talo varmasti oli seisonut tyhjänä ja hyljätynä vuosia, sillä ruoho oli peittänyt polut ja näin vihreitä koria rappukiven välillä.

Ehdoton hiljaisuus ja yksinäisyys ympärillä olivat syynä siihen, että talo vaikutti aavemaisella. Marmoritaululle oli kaiverrettu omistajan nimi arabialaisella kirjaimin. En osaa lukea merkkejä, jotka ovat erinomaisen kauniita, piirrettyinä tyyni pitkin kaarivivoin ikkankuin olisivat erämaan ääriiviivat vaikuttaneet alkuasukasten kirjaimiin.

SAADAANKO LYNCHAAJAT SYYTTEESEEN

(Jatkoa ensimmäisestä sivusta)

Hän kieltäytyi syyttämästä rikollisia karkottamisesta, vaikka Lassiter, joka ei ollut tehnyt mitään rikosta, oli todellisuudessa kaapattu keskeltä katuja kirkkaassa päivänvalossa, pantu automobiliiin ja väkivaltaisesti kuskattu pois kaupungista.

Mutta vaatimusten takana sattaa Everestin murhaajat edesvastuuseen on muutakin kuin yhden taistelevan lakimiehen voima. Tapetun sotamiehen tavalla on lukemattomien todistajien lausunnot, jotka näkivät Everestin räkkäyksen, repimisen ja lynchauksen. Heidän todistossaan on miesten nimet, jotka olivat osallisia näissä rikemuissa, miesten, joiden nähtiin vievän hirveää rooliaan ja jotka jalestapain kerskuivat tekojaan.

Rumia tekoja. On olemassa todistuksia kauppiasta, joka kynsilään viilteli lihaviipaleita Everestin kasvoista; nuorukaisesta, joka usean kerran upotti pajunetin hänen ruumiiseensa; miehestä, joka kuohitsi Everestin; merimiehestä, joka kerskui solmineensa hirttoosun, kun Everest ripustettiin nuoran päähän kolmannen ja viimeisen kerran; ja naisesta, joka löi Everestia kasvoihin, lauman riehatussa kadulla hänen ympärillään.

Postimestari McCleary todisti, että hänen kulkeessa kantomassassa köysi oli vanhaa köyttä, että hän oli sen siepannut silloin kun kulkuetta järjestettiin ja että hän oli käyttänyt sitä köydenveetoon huvin vuoksi erään toisen henkilön kanssa ja sitten pitänyt sitä kädessään marssin aikana jostain selittämättömästä syytä.

Mutta Everestin-asian tutkijoilla on todistuksia, että kulkeessa kannettu köysi oli uusi ja on myös todistajia, jotka sanovat, että köysi ostettiin erästä rautakaupasta vähän ennen kulkeuden liikkeellelähtöä.

Kun Everestin ruumis oli kokoon pidetty yön roikunutta Chelalis-joen sillalta, ammutunna täyteen reikiä, leikkasi joku köyden poikki ja pudotti ruumiin jokeen. Muutama tunteja myöhemmin saapui ylisyöttäjä vierastalon kanssa yhteydessä oleva Frank Christiansen Centraliaan.

Meidän täytyy saada ruumis käsiimme, kerrotaan hänen sanoneen, "tai muuten tekevät wobbliet sillä pääomaa."

Julmaa leikkiä. Joten Everestin ruumis lahattiin joesta ja karrattiin takasin pieneen yksikerroksiseen tiilivankilaan, joka nyt oli täynnä edellisessä päivänä ja yönä "nuotattuja" i.w.w.läisiä. Kamala esine, joka ensimmäin oli ollut Wesley Everestin elävä ja hengittävä persoona, jätettiin makaamaan karsinaan ympäröivissä kopeissa olevien i.w.w.läisten nähtäväksi.

Pitkin yöttä vangit kuulivat huutoja köydenä ikkunain takaa. "Well, me saimme Everestin," kuului joku ääni sanovan. "Seuraava tulee olemaan Roberts."

"Ei, antakaa me Robertsille tilaisuus," kutui joku ääni protesteeravaan. "Hän joutuu aamulla oikeuteen, ja jos hän puhdistuu syyttöksi, meidän on parempi pysyä erillään hänestä."

Samanlaisia puheita kuuli Mike Sheehan, James McInerney sekä toiset ikkunainsa takaa silmeä taas nousse puolen tunnin ajan ja korvisamme näpähteli ilmanpaineen muutoksesta. Niinkuin Suomessa metsäpolulta haarrautuu ja haarrautuu kunnes lopullisesti häviää kokonaan, niin olimme mekin huomaamatta joutuneet viini-istutukseen ja edessämme oli pieni valkoinen arabialaistalo.

Kerron tässä, mitenkin viiniä tehdään Afrikassa. Suuri puutuu täytetään rypäleillä, sitten kaksi miestä astuu paljain jaloihin ja rupeaa polkemaan jaloissaan rypäleitä, jotta ne saavat mekaanisesti mehua irti. Koko maailmassa hienoissakin hotelleissa. Eikös Matti-ekin voisi ottaa tätäkin juttua johonkin raittiuslehteen reklaamiksi.

Tyttö, joka istui kivellä ja painetti vuohia nävtyi meille "tien" huipulle päin. Menimme yli niittujen ja peltojen, pieneen metsikköjen ja polkujen. Sellaisia kukkia joita kotona löytyy hienoissa puutarhoissa ja sellaisia, joita en koskaan ennen ollut nähnyt. Kasvit kaktuksien välillä aasien syötävänä.

Takanamme kohosi taivaan reunaa yltämättä kilpaa meidän kanssamme. Keltainen kirkko näkyi aivan alhaalla, se oli kuin mehiläispestä vedenpinnan tasalla.

Käveleminen alkoi tulla hankalaksi, melkein kaikissa pensaisissa oli okaita, jotka repivät vaattemme ja käsiamme ja lopuksi saimme kokonaan pysähtyä, sillä korkeat valli tällaisia pistäviä kuivia oksia oli kasattu läpitukematomaksi jatkuvasti aidoiksi. Pääsimme suurella vaivalla tämän esteen läpi ja tulimme kuin toiseen maailmaan. Pehmeä ruohokenttä, ikivanhoja puita ja keskeällä arabialaistalo kuppoleineen ja ristikkoinen mustien akkunoideen edessä.

Ovi seisoi seposen selällä, vanhat vesikannut nojasi seinään vastaan, aivan kuin unohdettuna siihen. Ja tällä tavalla talo varmasti oli seisonut tyhjänä ja hyljätynä vuosia, sillä ruoho oli peittänyt polut ja näin vihreitä koria rappukiven välillä.

Ehdoton hiljaisuus ja yksinäisyys ympärillä olivat syynä siihen, että talo vaikutti aavemaisella. Marmoritaululle oli kaiverrettu omistajan nimi arabialaisella kirjaimin. En osaa lukea merkkejä, jotka ovat erinomaisen kauniita, piirrettyinä tyyni pitkin kaarivivoin ikkankuin olisivat erämaan ääriiviivat vaikuttaneet alkuasukasten kirjaimiin.

SAADAANKO LYNCHAAJAT SYYTTEESEEN

(Jatkoa ensimmäisestä sivusta)

Hän kieltäytyi syyttämästä rikollisia karkottamisesta, vaikka Lassiter, joka ei ollut tehnyt mitään rikosta, oli todellisuudessa kaapattu keskeltä katuja kirkkaassa päivänvalossa, pantu automobiliiin ja väkivaltaisesti kuskattu pois kaupungista.

Mutta vaatimusten takana sattaa Everestin murhaajat edesvastuuseen on muutakin kuin yhden taistelevan lakimiehen voima. Tapetun sotamiehen tavalla on lukemattomien todistajien lausunnot, jotka näkivät Everestin räkkäyksen, repimisen ja lynchauksen. Heidän todistossaan on miesten nimet, jotka olivat osallisia näissä rikemuissa, miesten, joiden nähtiin vievän hirveää rooliaan ja jotka jalestapain kerskuivat tekojaan.

Rumia tekoja. On olemassa todistuksia kauppiasta, joka kynsilään viilteli lihaviipaleita Everestin kasvoista; nuorukaisesta, joka usean kerran upotti pajunetin hänen ruumiiseensa; miehestä, joka kuohitsi Everestin; merimiehestä, joka kerskui solmineensa hirttoosun, kun Everest ripustettiin nuoran päähän kolmannen ja viimeisen kerran; ja naisesta, joka löi Everestia kasvoihin, lauman riehatussa kadulla hänen ympärillään.

Postimestari McCleary todisti, että hänen kulkeessa kantomassassa köysi oli vanhaa köyttä, että hän oli sen siepannut silloin kun kulkuetta järjestettiin ja että hän oli käyttänyt sitä köydenveetoon huvin vuoksi erään toisen henkilön kanssa ja sitten pitänyt sitä kädessään marssin aikana jostain selittämättömästä syytä.

Mutta Everestin-asian tutkijoilla on todistuksia, että kulkeessa kannettu köysi oli uusi ja on myös todistajia, jotka sanovat, että köysi ostettiin erästä rautakaupasta vähän ennen kulkeuden liikkeellelähtöä.

Kun Everestin ruumis oli kokoon pidetty yön roikunutta Chelalis-joen sillalta, ammutunna täyteen reikiä, leikkasi joku köyden poikki ja pudotti ruumiin jokeen. Muutama tunteja myöhemmin saapui ylisyöttäjä vierastalon kanssa yhteydessä oleva Frank Christiansen Centraliaan.

Meidän täytyy saada ruumis käsiimme, kerrotaan hänen sanoneen, "tai muuten tekevät wobbliet sillä pääomaa."

Julmaa leikkiä. Joten Everestin ruumis lahattiin joesta ja karrattiin takasin pieneen yks